

SAMENWERKENDE REKENKAMERCOMMISSIES
GEMEENTEN
ELBURG - NUNSPEET - OLDEBROEK - PUTTEN

JAARVERSLAG

2021

Voorwoord

Geachte gemeenteraadsleden en andere belangstellenden,

Hierbij bied ik u namens de gezamenlijke Rekenkamercommissies van de gemeenten Elburg, Nunspeet, Oldebroek en Putten het Jaarverslag 2021 aan.

In dit verslag informeren wij u over onze werkzaamheden, de opgestelde rapportages en over de besteding van de budgetten die de gemeenteraden beschikbaar hebben gesteld.

Ons land telt ongeveer 30 slapende of inactieve rekenkamers. Dat betekent dat een kleine 10% van de gemeenten, in strijd met de wet, niet kan beschikken over onderzoeken en rapportages die de raden kan helpen met hun controlerende functie.

Gelukkig is deze situatie bij ons niet aan de orde. Integendeel! Al vanaf 2006 kennen onze gemeenten een actieve rekenkamercommissie voor vier gemeenten. Het jaar 2021 heeft mede in het teken gestaan om, op hun verzoek, de gemeente Hattem daaraan toe te voegen. Wij hebben daarvoor met alle presidia van de deelnemende gemeenteraden gesproken. De positieve uitkomst daarvan heeft geresulteerd in de toetreding van de gemeente Hattem per 1 januari 2022.

Wij proberen zoveel mogelijk in direct contact met de gemeenteraden onze werkzaamheden uit te voeren. Door de pandemie was dat helaas minder goed mogelijk dan gewenst, maar de digitale hulpmiddelen waren uitstekende alternatieven.

Jaarlijks worden onderzoeken uitgevoerd en gepresenteerd. Dat was ook in 2021 het geval, zoals uit het verslag blijkt. De afronding van het onderzoek naar het Subsidiebeleid én het onderzoek naar het Woonbeleid hebben veel inzet gevraagd, maar vooral veel opgeleverd. Als voorbereiding op het nieuwe onderzoeksprogramma, dat in 2022 wordt vastgesteld, hebben we alle gemeenteraden bezocht.

We kunnen terugzien op een goed jaar voor onze gezamenlijke rekenkamercommissie. Dat hebben we niet alleen kunnen doen. Onze dank aan onze secretarissen voor hun inzet en inbreng is groot. Ook de leden van de raden, de colleges en de ondersteunende ambtenaren willen we bedanken voor hun aandeel in de resultaten.

Ten slotte een persoonlijk woord van dank en afscheid. Per 1 juni 2022 eindigt mijn voorzitterschap van onze rekenkamercommissie vanwege de afloop van de benoemingstermijn. Daarmee is dit mijn laatste voorwoord voor een jaarverslag. Ik dank iedereen voor de uitstekende persoonlijke verhoudingen, de ingebrachte professionaliteit en kwaliteit en de positieve uitkomsten van onze werkzaamheden. Ook vanaf deze plaats wens ik u allen een goede en succesvolle uitvoering van de belangrijke taken van onze rekenkamercommissie.

Met vriendelijke groet,

René de Vries, voorzitter samenwerkende rekenkamercommissies gemeenten Elburg, Nunspeet, Oldebroek en Putten.

Inleiding

In de Gemeentewet is het instrument van rekenkameronderzoek opgenomen. De doelstelling hiervan is versterking van de controlerende rol van de gemeenteraad. Dit gebeurt door onderzoek te doen naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. De onderzoeksbevindingen worden inclusief conclusies en aanbevelingen gerapporteerd aan de raad. De onderzoeksrapporten zijn in principe openbaar.

De samenwerking van de gemeenten Elburg, Nunspeet, Oldebroek en Putten ('ENOP') om uitvoering te geven aan de bepalingen in de Gemeentewet over het rekenkameronderzoek dateert van 2006 en is op basis van een onderlinge overeenkomst.

Gekozen is voor de rekenkamerfunctie in commissievorm door middel van een personele unie. Dat wil zeggen dat de commissies van de respectievelijke gemeenten worden benoemd door dezelfde externe voorzitter en externe leden, die benoemd zijn door de gemeenteraden.

Aan de instelling, werkzaamheden en bevoegdheden van de rekenkamercommissie ligt per gemeente een verordening ten grondslag.

Verzoek toetreding gemeente Hattem

In februari 2021 heeft het presidium van de gemeenteraad van Hattem het verzoek gedaan aan de presidia van de vier gemeenteraden om toe te treden tot de bestaande rekenkamer-samenwerking. De samenwerkingsovereenkomst biedt de mogelijkheid dat andere regiogemeenten zich aansluiten. Met positief advies van de rekenkamercommissie en groen licht van de vier presidia is de voorbereiding van de toetreding van Hattem per 1 januari 2022 in de vier gemeenten opgepakt.

Leden en ambtelijke ondersteuning

De samenstelling van de commissies was in 2021 als volgt:

- De heer R. de Vries, voorzitter (per 1 juni 2018 herbenoemd tot 1 juni 2022)
- De heer drs. M.J. Tamse, lid (per 1 juni 2020 herbenoemd tot 1 juni 2024)
- Mevrouw Ö. Durmus MSc, lid (per 1 maart 2019; herbenoeming per 1 maart 2023 mogelijk).

Als ambtelijk secretarissen van de commissies treden op:

- gemeente Elburg, de heer J. van der Pauw, raadsadviseur (tot september), mevrouw mr. D.H.A.A. Kassing, raadsgriffier (per september)
- gemeente Nunspeet, de heer J.L. van den Broek, raadsgriffier
- gemeente Oldebroek, de heer J. Tabak, raadsgriffier
- gemeente Putten, mevrouw E.G. van Drie-Timmer, raadsgriffier / de heer A. Gerrits, raadsgriffier a.i. (per oktober).

Missie, visie en doelstelling

De samenwerkende rekenkamercommissies zien het als hun missie om de controlerende rol van de gemeenteraden te versterken met behulp van haar onderzoeksrapporten.

In de visie van de rekenkamercommissie ondersteunt zij de gemeenteraden door het onafhankelijk uitvoeren van gevraagd en ongevraagd onderzoek naar de doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid en naar de doelmatige en rechtmatige voorbereiding en uitvoering daarvan. Verder wil de rekenkamercommissie laten zien wat er terecht is gekomen van gemeentelijke beleidsvoornemens. Tenslotte wil de rekenkamercommissie handvatten bieden aan de gemeentelijke organisaties om te komen tot efficiëntere en effectievere werkwijzen.

De rekenkamercommissie wil op deze wijze een bijdrage leveren aan:

- de kwaliteit van het lokale bestuur;
- de transparantie van het gemeentelijk handelen;
- de versterking van de publieke verantwoording daarover.

Om het belang en het werk van de rekenkamercommissie een bredere bekendheid te geven, staat er informatie op de gemeentelijke websites.

Vergaderingen

De commissie kent gewone vergaderingen en vergaderingen van de begeleidingscommissie van een onderzoek.

In de gewone vergaderingen komen de huishoudelijke zaken aan de orde zoals begroting, jaarverslag, onderzoeksonderwerpen, stand van zaken uitvoering onderzoeken e.d. Ook worden de conceptversies van de onderzoeksrapporten daarin besproken.

In 2021 waren er 10 (gewone) vergaderingen. Deze vergaderingen worden afwisselend in één van de gemeentehuizen van de deelnemende gemeenten gehouden, waarbij de gastgemeente de voorbereiding en verslaglegging verzorgt. Dat was dit jaar voor een groot deel anders als gevolg van de Covid-19 situatie. Het merendeel van de vergaderingen, acht van de tien, is digitaal gehouden.

In vergaderingen van een begeleidingscommissie wordt een specifiek onderzoek besproken. Deze vergaderingen worden vooral gebruikt om stappen in een onderzoek inhoudelijk voor te bereiden, de voortgang van het onderzoek te bewaken en tussentijdse onderzoeksresultaten te bespreken.

Financiën

De rekenkamercommissie is bevoegd binnen de aan haar bij de gemeentebegrotingen beschikbaar gestelde budgetten uitgaven te doen voor de uitvoering van haar taken.

Ten laste van de budgetten komen in ieder geval de volgende kosten:

- de vergoedingen aan de externe leden;
- ingeschakelde externe deskundigen in het kader van uitbesteding van onderzoekswerkzaamheden.

De deelnemende gemeenten dragen de kosten voor een gelijk deel. Dit is met uitzondering van de kosten van de uren van de ambtelijk secretarissen. Oorspronkelijk, bij de invoering van het instrument rekenkamer, is het uitgangspunt voor de financiering € 1,- per inwoner geweest; de landelijk gehanteerde norm. Dit uitgangspunt is in onze praktijk losgelaten. Het richtsnoer is, naast dekking van de kosten voor de leden van de rekenkamercommissie, voldoende budget voor gezamenlijk onderzoek op basis van de afgesproken onderzoeksfrequentie (per jaar 1 onderzoek opleveren en een volgend onderzoek opstarten).

Met ingang van 1 juni 2016 is op basis van een notitie van de ambtelijk secretarissen een vaste jaarlijkse vergoeding ingevoerd voor de voorzitter en de leden. Dit om te komen tot een evenwichtiger en eenvoudiger vergoedingensystematiek, met bovendien minder administratie.

De hoogte van de jaarvergoeding is bepaald op € 6.100,- voor de voorzitter en € 5.200,- voor elk van de leden.

Financieel verantwoordingsoverzicht

Dit overzicht betreft de gezamenlijk gemaakte kosten. Het is mogelijk dat gemeenten daarnaast individueel rekenkameronderzoek laten uitvoeren en de kosten daarvan ten laste brengen van het eigen rekenkamerbudget; deze kosten zijn niet verwerkt in onderstaand overzicht.

Elke commissie – de samenwerking betreft immers in principe vier samenwerkende lokale commissies – legt via de gemeentelijke jaarrekening afzonderlijk en feitelijk verantwoording af aan de eigen gemeente.

2021	Elburg	Oldebroek	Nunspeet	Putten	Totaal
Beschikbaar budget	€ 18.015	€ 17.800	€ 22.440	€ 20.000	€ 78.255
Uitgaven					
a. externe leden	4.125	4.125	4.125	4.125	16.500
b. onderzoek en rapportage	10.712*	10.712*	10.712*	10.712*	42.848
c. contributie NVRR	360**	0	0	0	360
d. overig	0	0	0	0	0
Uitgaven per gemeente	€ 15.197	€ 14.837	€ 14.837	€ 14.837	€ 59.708

* waarvan € 2.115 als voorboeking

** niet doorbelast aan de andere drie gemeenten

Onderzoeken

Algemeen

Het onderzoeksterrein van de rekenkamercommissie strekt zich uit over alle organen, diensten en instellingen waarvoor de gemeente bestuurlijk verantwoordelijk is of waarvan de gemeente geheel of in belangrijke mate de activiteiten bekostigt. Daarbinnen kunnen alle zaken die belangrijk zijn voor een doelmatig, doeltreffend en rechtmatig beleid en beheer van de gemeente door de commissie aan de orde worden gesteld. De rekenkamercommissie doet dit door middel van onderzoeken, evaluaties en toetsing van doelen, resultaten, procedures, instrumenten, financiën, beleid en bestuur.

Het is de bevoegdheid van een rekenkamer(commissie) om zelf te bepalen welke onderwerpen zij onderzoekt, op welke wijze dat gebeurt en op welk moment zij dat doet. Onze rekenkamercommissie hecht er waarde aan dat ook de gemeenteraad en inwoners voorstellen voor onderzoek kunnen indienen.

De commissie stelt prioriteiten in de onderwerpen en het soort onderzoek. Een onderwerp moet passen binnen de taakopdracht van de commissie en moet bijdragen aan de missie. De raad wordt in de gelegenheid gesteld om vóór de start van een onderzoek op een concept onderzoeksofzet te reageren. Dit om zoveel als mogelijk en binnen de grenzen van de eigen verantwoordelijkheid van de rekenkamercommissie het onderzoek te kunnen afstemmen op de wensen en vragen die bij de raad leven.

De rekenkamercommissie hanteert een onderzoeksprotocol en kwaliteitskader bij het uitvoeren van onderzoeken.

In het algemeen volgt de rekenkamercommissie de volgende criteria bij de onderwerpselectie. Er is sprake van:

- een maatschappelijk belang;
- een financieel belang;
- risico's inzake doelmatigheid, doeltreffendheid of rechtmatigheid van het gevoerde beleid;
- twijfel over de uitvoering;
- geschiktheid voor rekenkameronderzoek.

De rekenkamercommissie werkt met onderzoeksprogramma en een groslijst van potentiële onderwerpen. Deze onderwerpen komen van de commissie zelf, maar ook van de gemeenteraden. Tweejaarlijks worden de gemeenteraden, in het kader van vernieuwing van het onderzoeksprogramma, gevraagd of zij nog aanvullingen op de groslijst hebben. De wijze van inventariseren van onderwerpen bij de raden kan variëren: op schriftelijk verzoek, met behulp van een online enquête of door middel van een gesprek met een raadscommissie of het presidium. Voor het onderzoeksprogramma 2022-2023 is een gespreksronde gehouden met de presidia dan wel raadscommissies.

Afgeronde onderzoeken in 2021

• **Subsidiebeleid**

Na eerder onderzoek in 2006/2007 is het onderwerp subsidiebeleid opnieuw opgepakt voor rekenkameronderzoek. Het is een onderwerp waar immers belangstelling voor blijft bestaan, ook vanwege de directe relatie met de samenleving. Het onderzoek, over de periode 2008-2020, had als hoofdvraag: Is het gevoerde subsidiebeleid voor activiteiten op het gebied van sport, cultuur, evenementen en welzijn in de periode 2008 tot heden doelmatig (efficiënt), doeltreffend (effectief) en transparant geweest?

Lopende onderzoeken in 2021

• **Woonbeleid**

Wonen is een actueel thema en heeft niet alleen aandacht op nationaal en provinciaal niveau, maar ook prioriteit bij gemeenten. Gemeentelijk wordt het (kaderstellende) beleid vastgelegd in een Woonvisie, vastgesteld door de gemeenteraad. Het gaat dan om ambities en doelstellingen voor woningaantallen, doelgroepen, veilig wonen, stimuleren duurzaamheid, langer zelfstandig thuis wonen, betaalbare en geschikte huurwoningen, strategisch programmeren, enzovoorts, en met daaraan gekoppeld concrete activiteiten. De Woonvisie geldt ook als uitgangspunt voor de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties.

Dit rekenkameronderzoek wil nagaan of en op welke wijze, en in welke mate de gemeenteraad zijn kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van de Woonvisie heeft uitgeoefend. Bovendien of, en op welke wijze de gemeenteraad adequaat gebruik heeft gemaakt van zijn sturingsinstrumenten en tijdig het beleid heeft bijgestuurd en geactualiseerd om te kunnen voldoen aan de afgesproken ambities en doelstellingen.

De hoofdvraag van dit onderzoek is:

- op welke wijze is het woonbeleid in de periode 2014-2020 tot stand gekomen en uitgevoerd, al dan niet samen met de verschillende partners,
- is dit beleid doeltreffend en doelmatig geweest voor de lokale woningmarkt als het gaat om voldoende passende woningen voor verschillende doelgroepen,
- heeft de gemeenteraad daarop effectief kunnen sturen en welke leerpunten zijn er voor de toekomst.

Effecten en vervolg uitgevoerde onderzoeken, waarvan de resultaten in 2021 zijn aangeboden

Onderzoek subsidiebeleid			
	<i>Commissie</i>	<i>Raad</i>	<i>Effect en vervolg</i>
Elburg	beeldvormende vergadering 10 mei 2021, oordeelsvormende vergadering 25 mei 2021, besluitvormende vergadering 31 mei 2021		Het college heeft n.a.v. het rekenkamerrapport besloten om de aan haar gerichte aanbevelingen over te nemen met uitzondering van aanbeveling 4 (onder voorbehoud), en de uitvoering hiervan mee te nemen bij de uitvoering herijking van het subsidiebeleid. In de raadsvergadering is het raadsvoorstel unaniem aangenomen, waarin opgenomen

			was om de negen aanbevelingen uit het rapport over te nemen. Het college is vervolgens aan de slag gegaan om deels direct aanbevelingen ten uitvoer te brengen en daarnaast een externe partij in te schakelen voor de herijking van het subsidiebeleid. Dit proces met beoogde participatie loopt nog volop en moet leiden tot besluitvorming in de raad van oktober 2022.
Nunspeet	Maatschappij en Middelen 8 april 2021	30 september 2021	<ul style="list-style-type: none"> - De commissie M&M neemt kennis van de eindrapportage inzake rekenkameronderzoek evaluatie subsidiebeleid. De commissie adviseert de aanbevelingen van de rekenkamercommissie over te nemen en vraagt voor de implementatie daarvan om een plan van aanpak bij het raadsvoorstel. - De gemeenteraad stemt in met het plan van aanpak aanbevelingen rekenkameronderzoek.
Oldebroek	Samenleving & Bestuur 20 mei 2021	3 juni 2021	De raad heeft kennis genomen van het onderzoeksrapport en heeft besloten de aanbevelingen verder door te spreken in een raads gesprek. Dit raads gesprek heeft plaatsgevonden op 7 oktober 2021. Aan de hand van een opinievormende nota is er vervolgens in de commissie Samenleving & Bestuur van 20 januari 2022 gesproken over de opties voor herijking van het subsidiebeleid naar aanleiding van het rekenkameronderzoek. De uitkomst van de commissiebespreking wordt verwerkt in een voorstel op termijn voor een nieuwe algemene subsidieverordening en beleidsproces.
Putten	Samenleving 6 april 2021	22 april 2021	De raad heeft besloten de aanbevelingen uit het rapport over te nemen en in te stemmen met de bestuurlijke reactie van het college om de resultaten van het rapport te betrekken bij verbetering van het subsidieproces en herijking van het subsidiebeleid. In de raadsvergadering van 3 februari 2022 heeft de raad de algemene subsidieverordening gemeente Putten 2022 vastgesteld. Bij het opstellen van deze nieuwe verordening zijn ook de aanbevelingen van de rekenkamercommissie betrokken.